

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Bilsadelmakaryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen februari-november 2021 samt fastställda av Sveriges Hantverksråd 2021-12-01. Gäller från 2022-01-01. Reviderade, 2022-05-02, 2022-08-22, 2024-11-12, 2025-03-20.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Sveriges Tapetserarmästare

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 3 000 timmars dokumenterad utbildning i yrket eller motsvarande av branschen validerade kunskaper.

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av Sveriges Tapetserarmästare. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska samtliga obligatoriska delar i Gesällprovet vara godkända.

Provanvisningar

Provet består av ett praktiskt provtillfälle samt inlämnade av dokumentation och bilder. Detta genomförs enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av Sveriges Tapetserarmästare.

Granskning av provet

Ansvarig granskare är Sveriges Tapetserarmästare. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället/granskningen i provanvisningarna, se bilaga 1.

Gesällprovskostnader

Information om kostnaderna för att få Gesällprovet granskat fås av Sveriges Tapetserarmästare. Summorna kan förändras så kontakta alltid Sveriges Tapetserarmästare för aktuella uppgifter.

Anmälningsavgift: 500 kronor inklusive moms. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller eventuellt provtagare blir icke godkänd.

Granskningsavgift: 5 100 kronor inklusive moms, för provtagare utanför skola och utbildning. Provtagare inom skola och utbildning erhåller 35% rabatt.

Gesällbrevskostnader

Den administrativa kostnaden för Gesällbrevet hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Kostnaden ska betalas till Gesäll- & Mästarbrevskansliet, Leksand (Stiftelsen Hantverk & Utbildning BG 5814-8446). Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

Med brevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Ansökan om Gesällprov

Ansökan om att avlägga Gesällprovet görs till Sveriges Tapetserarmästare via websida tapetserarmastare.se. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilaga 1). Kontaktinformation till Sveriges Tapetserarmästare finns här nedan.

Anmälan om Gesällbrev

Efter godkänt prov görs en anmälan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Kom ihåg att betala den administrativa avgiften för Gesällbrevet.

Anmälningsblankett finns på www.hantverksrad.se Anmälan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Utdelning av Gesällbrev

I din anmälan om Gesällbrev anger du önskad utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till den lokala Företagar- eller Hantverksföreningen på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Sveriges Tapetserarmästare
e-post: kansliet@tapetserarmastare.se
Hemsida: tapetserarmastare.se

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till Sveriges Tapetserarmästare:
gesall_mastare@tapetserarmastare.se

Ditt mail kommer att besvaras av den person i branschföreningen som är ansvarig för Gesäll- och Mästarbrev.

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev

Process Gesällbrev Bilsadelmakare, Sveriges Tapetserarmästare

När provtagare vill utföra arbetsprov för Gesällbrev i bilsadelmakaryrket sker en hantering mellan: provtagare, Sveriges Tapetserarmästare och Sveriges Hantverksråd.

Provtagare: Är i regel i slutet eller har nyligen avslutat en utbildning i bilsadelmakeri. Man kan ansöka om att göra arbetsprov för Gesällbrev senare än i anslutning till utbildning.

Sveriges Tapetserarmästare: Branschförening för tapetserare, gardinmakare och bilsadelmakare, vilken är utsedd av Sveriges Hantverksråd att ombesörja arbetsprov, provtillfälle, granskare och utförandet.

Sveriges Hantverksråd: Sveriges Hantverksråd är en partipolitisk obunden, branschmässigt fristående, ideell förening som har i uppdrag att hantera Gesäll- och Mästarbrev. Verkställande är Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Läs mer på www.hantverksrad.se

Allmänt process för Gesällbrev i Sveriges Tapetserarmästare

Granskning utförs fysiskt på utsedda skolor, vid ett bestämt granskningstillfälle.

Anmälan till granskning görs senast två månader innan granskningstillfället.

Bedömning av arbetsprov utförs av Granskningsnämnden inom Sveriges Tapetserarmästare.

Bedömning görs med "Godkänd eller "Icke Godkänd".

Kostnader:

Anmälningsavgift: 500 kronor inklusive moms. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller eventuellt provtagare blir icke godkänd.

Granskningsavgift: 5 100 kronor inklusive moms, för provtagare utanför skola och utbildning. Provtagare inom skola och utbildning erhåller 35% rabatt.

Process för provtagare arbetsprov bilsadelmakare

Provtagare kan alltid söka mera information hos tapetserarmastare.se eller maila gesall_mastare@tapetserarmastare.se.

1. Provtagare anmäler sig till Sveriges Tapetserarmästare via anmälningsformulär på hemsidan: tapetserarmastare.se/gesall-och-mastarbrev, **senast två månader innan första granskningstillfället**.
Provtagaren betalar in anmälningsavgiften, 500 kronor inklusive moms till bankgiro: 107-6918, Sveriges Tapetserarmästare.
2. Anmälan hanteras av ansvarig i föreningen som ser till att alla uppgifter är rätt ifyllda och korrekta, samt att anmälningsavgiften är betald. Denna avgift betalas inte tillbaka om provtagaren ändrar sig eller eventuellt blir icke godkänd.
3. Provtagaren får godkänt och en bekräftelse på sin anmälan samt information om preliminär plats och datum för granskning av arbetsprov. Detta utförs av ansvarig i föreningen.
4. Bilder på planerade gesällprovsobjekt för delproven A, B och C skickas i mail märkt "Provobjekt gesällprov" till ansvarig i föreningen via mailadressen; gesall_mastare@tapetserarmastare.se
Provtagaren får sedan en bekräftelse på att provobjekten innehåller alla moment som krävs. Bilderna ska ha bra storlek som gör det möjligt att zooma in, för att se detaljer. Skicka inte bilder som är en skärmdump från en skärm. Hellre spara ner och skicka som fil.
5. **Delprov A**, stoppningsarbetet ska bilddokumenteras och inlämnas **minst en månad innan granskning, enligt anvisningar**.
6. Provtagaren tar med sitt arbetsprov till granskningen där man bedömer de fyra första delproven A-D och inskickad tillhörande dokumentation samt verifierar delprov E – Deltagande i sufflettmontering. Granskningen utförs av Granskningsnämnden i Sveriges Tapetserarmästare.
OBS! Saknas något av delproven kan granskning ej genomföras.
7. När granskning har utförts kallas provtagare till dialog vid sitt arbetsprov. Provtagaren får besked av granskarna om arbetsprovet sammantaget vid granskningen har blivit "godkänt" eller "icke godkänt".
Därefter förs samtal om de eventuella kommentarer granskarna har kommit fram till och vill lämna till provtagaren. Det är öppet för dialog. Detta görs endast av provtagaren och granskarna tillsammans.
8. Granskningsprotokollet skickas av granskarna till ansvarig i föreningen som därefter skickar det via mail till provtagaren. Provtagaren får i samma mail även en bekräftelse på om den är "godkänd" eller "icke godkänd" för gesällbrev.

9. Om "icke godkänd" har provtagaren möjlighet att göra om arbetsprovet. Provtagaren behöver endast göra om det delprov som icke godkändes. Omgranskning ska ske så snart som möjligt men senast inom ett kalenderår från granskningstillfället. Detta ingår i granskningsavgiften.
10. Fakturering av granskningskostnad görs efter utförd granskning.
11. Om gesällprovet blir "godkänt" ansöker du om Gesällbrevet här:
<https://hantverksrad.se/gesallbrev-och-mastarbrev/gesall-mastarbrevsbestammelser/bilsadelmakaryrket/>
12. Utdelning av Gesällbrev ombesörjs av den lokala företagar- och/eller hantverksföreningen på den ort som angivits som önskemål i ansökan för gesällbrev.

Efter ett avslutat och godkänt Gesällbrev närmar sig vägen till Mästarbrev. se <https://hantverksrad.se/gesallbrev-och-mastarbrev/gesall-mastarbrevsbestammelser/bilsadelmakaryrket/>, för bestämmelser för Mästarbrev.

Gesällprovets delprover, bilsadelmakare

Gesällprovet består av:

- Utförda arbetsprover:
 - A** – Stoppningsarbete bilsäte
 - B** - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor
 - C** – Innertak och solskydd
 - D** – Bilmatta
 - E** – Deltagande i sufflettmontering
- Inlämning bilder och dokumentation, delprov A (*minst en månad innan granskning*)
- Inlämning av dokumentation, delprov B och C
- Inlämning av kalkyl, delprov B
- Inlämning av intyg, delprov E

Provtagaren visar upp samtliga delprov (A-E, se nedan) vid granskningstillfället. Granskning utförs av två granskare, vilka är neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd.

OBS! Saknas något av delproven kan granskning ej genomföras.

Provtagaren bedöms med "Godkänd" eller "Icke godkänd".

Bilderna är en del av granskningsunderlaget för granskningstillfället. Ingen granskning utförs innan, allt granskas och utvärderas på plats.

OBS!

Gällande de olika delproven kan provtagaren välja att kombinera delprov A – Stoppningsarbete bilsäte **med** delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor.

I detta fall görs då en samlad bedömning på hela stoppningsarbetet, **både** framsäte och baksäte.

Innehåll arbetsprover

Delprov A - Stoppningsarbete bilsäte

Provtagaren ska vid provtillfället visa upp sin kunskap i grundläggande stoppningsarbete, för tillverkning och montering av stoppning. Stoppningsarbete ska utföras på antingen en framstol/framsäte eller ett baksäte. Detta ska bilddokumenteras och sedan skickas in enligt nedanstående instruktioner.

Valfria stoppningsmaterial.

Bilderna laddas upp i verklig storlek och skickas därefter in via överföringsverktyget, WeTransfer (www.wetransfer.com) **senast en månad innan granskningstillfället** till ansvarig via adressen gesall_mastare@tapetserarmastare.se. Märk uppladdningen med ditt för- och efternamn och "Bilder Gesäll Bil delprov A".

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, se vidare.

Syfte: Visa grundkunskaper i stoppningsarbete av fram- och/eller baksäte i en bil samt bedömning av tid och åtgång av material.

För godkänd: Godkänd passform av stoppning samt funktionalitet, komfort och helhetsintryck. Dokument och bilder ska vara inlämnade.

Bildhantering delprov A

Läs nedan instruktion för hur du ska förbereda och genomföra din bildhantering.
Du ska skicka in **sju stycken** bilder för delprov A som ska skickas in enligt instruktionerna.

För att delprov A ska kunna bedömas på ett så korrekt, rättvist och effektivt sätt som möjligt är det mycket viktigt att dessa förhållningsregler och instruktioner följs:

- Bilderna ska tas **rakt** mot de sidor som efterfrågas här nedan, (ej snett uppifrån, snett nerifrån eller snett från sidan.)
- Bilder på ska tas mot en lugn bakgrund.
- Gå ej för långt ifrån objektet när bilderna tas. Ta inte bilder i motljus.
- Det är ej tillåtet att "blurra" eller retuschera i bilderna.
- Bilderna sparas ner och namnges av provtagaren, enligt benämningarna:
Förnamn_Efternamn_datum_Stoppning uppifrån
Förnamn_Efternamn_datum_Stoppning framifrån
Förnamn_Efternamn_datum_Stoppning bakifrån etc.
- Bilderna ska skickas in i **verklig storlek**, i jpg- eller jpeg-format.
- Skicka inte in fler bilder än det som efterfrågas.
- Bilderna laddas upp i verklig storlek och skickas därefter in via överföringsverktyget, WeTransfer (www.wetransfer.com) **senast en månad innan granskningstillfället** till ansvarig via adressen gesall_mastare@tapetserarmastare.se. Märk uppladdningen med ditt för- och efternamn och "Bilder Gesäll Bil delprov A".

Stolen eller Baksätet ska bilddokumenteras med **sju tydliga bilder**, bilderna ska bestå av:

- en bild innan placering av skum/stoppningen
- en bild rakt uppifrån på sits
- en bild rakt framifrån på sits
- en bild rakt framifrån på ryggstöd
- en bild på vardera sida med sits och ryggstöd tillsammans (*placerad som ihopmonterad*)
- en bild underifrån

Bilderna är en del av den totala bedömningen av delprov A.

Delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor

Provtagaren ska vid provtillfället visa upp sin kunskap i sömnad och montering av klädsel på fram- och baksäte samt dörrsidor. Samtliga delar ska tillhöra samma bil.

Fram- och baksäte: Klädseln ska i **första hand** innehålla vändsydd pipstopppning samt neddragning.

Ingår inte pipstopppning och neddrag i klädseln skall en separat sittdyna/prototyp i storlek cirka 60x60 centimeter med skiva som botten, stoppas och kläs. Sittdynan ska innehålla minst sex stycken pipor samt keder, fällsöm/stickning och neddragning.

Dörrsidor: Minst två dörrsidor ska visas upp. Vid granskningen ska en dörrsida vara omonterad.

Dörrsidorna ska innehålla minst en valfri ficka och ett handtag/grepp. Ingår inte ficka i dörrsidan ska en sådan göras separat, minimum mått 20 centimeter bred.

Kalkyl ska vara ifylld och inlämnas med delprov B, se vidare.

Provtagaren använder kalkylmallen för sin dokumentation gällande innehåll av sin beräknade tid av arbetsmoment samt val och ungefärlig åtgång av material och till det klädselarbete den ska utföra i delprov B.

Valfria klädselmaterial.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, se vidare.

Syfte: Visa grundkunskaper i sömnad och montering av klädsel på fram-och baksäte samt dörrsidor.

För godkänd: Godkänt utseende av klädsel, sömmar, placering av sömmar, fästpunkter, passform samt helhetsintryck. Dokument ska vara inlämnat.

Delprov C – Innertak och solskydd

Provtagaren ska vid provtillfället visa upp sin kunskap i tillverkning, sömnad och montering av innertak och eventuella dörrlister, samt omklädsel/tillverkning av solskydd. Innertak ska innehålla bågar eller alternativt likvärdig upphängning.

Om inte solskydd finns tillverkas en modell/prototyp av ett solskydd, ska innehålla infästning för montering.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, se vidare.

Valfritt klädselmaterial.

Syfte: Visa grundkunskap i sömnad och montering av innertak och eventuella dörrlister. Samt omklädsel/tillverkning av solskydd.

För godkänd: Godkänt materialval samt utseende av montering, sömmar, placering av sömmar, passform samt helhetsintryck, av innertak samt solskydd. Dokument ska vara inlämnat.

Delprov D – Bilmatta

Provtagaren ska vid provtillfället visa upp sin kunskap i tillskärning och bandkantning av bilmatta.

Om man inte gör en komplett mattsats till en bil, räcker det med ett prov på fotmatta till förarplats, med inner- och ytterhörn, hål för damask, samt en damask.

Syfte: Visa grundkunskaper i tillskärning och bandkantning av fotmatta, med tillhörande damask.

För godkänd: Godkänt utseende och tillverkning av fotmatta och damask samt godkänt helhetsintryck.

Delprov E – Deltagande i sufflettmontering

Provtagaren ska ha deltagit i en sufflettmontering.

Syfte: Provtagaren visar att den innehar teoretiska grundkunskaper i sufflettmontering.

För godkänd: Bild på intyg eller annat validerat underlag som visar deltagande i sufflettmontering. Skickas till gesall_mastare@tapetserarmastare.se

Intyget: Utfärdat intyg, på genomförd deltagande vid sufflettmontering, med underskrift av handledare.

Intygsmall att skriva ut finns längst bak i detta dokument.

Dokumentationsmall för Gesällprov Bilsadelmakare, Delprov A – Stoppningsarbete bilsäte

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande delprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt delprov A – Stoppningsarbete. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång. Den ska innehålla bland annat uppgift om kvalitet på skum samt tjocklek:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat:

Dokumentationsmall för Gesällprov, Bilsadelmakare, **Delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande delprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Klädselmaterial, namn och leverantör:

Klädselmaterial/s materialkomposition:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat:

Dokumentationsmall för Gesällprov, Bilsadelmakare **Delprov C – Innertak och solskydd**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande delprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt delprov C – Innertak och solskydd. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat.

Kalkyl för Gesällprov, Bilsadelmakare **Delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor**

Detta dokument tillhör delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor

Syfte: Visa förståelse och grundkunskap i arbetsmoment, tid och materialåtgång.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande delprov.

De moment/delar som inte är aktuella för ditt arbetsprov fyller du inte i. Fyll i kortfattat.

OBS!

Du värderas inte på dina uppskattade tider och åtgång.

Du uppskattar utifrån dig själv och detta tillfälle.

Provtagarens namn:

Benämning objekt:

Beräknad tidsåtgång arbetsmoment. Delprov B – Klädselarbete av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor

Du fyller i din uppskattning av tid för respektive arbetsmoment.
De moment som inte är aktuella för ditt delprov fyller du inte i.

Moment	Beräknad tidsåtgång
Beräkning klädselmaterial:	
Demontering/Avslagning:	
Besiktning av befintlig stoppning:	
Genomgång stomme:	
Korrigerig av stoppning:	
Grundstoppning:	
Mallning:	
Tillskärning klädselmaterial:	
Sömnad klädsel framsäte:	
Sömnad klädsel baksäte:	
Montering klädsel framsäte:	
Montering klädsel baksäte:	
Klädsel och montering av ev armstöd baksäte:	
Klädsel och montering av ev nackstöd:	
Klädsel dörrsidor	
Tid för kalkyl/fakturaunderlag:	
Övrigt:	
Totalt antal timmar:	

Beräknad materialåtgång.

Delprov B - Klädsel av komplett fram- och baksäte samt dörrsidor

Du fyller i din uppskattning av åtgång för respektive material.
De material som inte är aktuella för ditt delprov fyller du inte i.

Avrunda till närmaste 10-tal i centimeter eller cirka vikt.

Material	
Val av stoppningsmaterial, vid eventuell komplettering/ny:	
	Beräknad åtgång:
Skum/annat material, kvalitet och tjocklek:	
Övriga vävar:	
Övrigt material för stoppningsarbete:	
Klädselmaterial; åtgång, tygnamn, leverantör:	
Övrigt material, klädselarbete:	

INTYG

Delprov E - Deltagande i sufflettmontering

Härmed intygas att

deltagit i en sufflettmontering
under handledning av

Namn

Företag

Organisationsnummer

Ort & datum

Underskrift kurs/handledare